

Sygn. akt V ACa 262/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jadwiga Galas (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Kurzeja SA Olga Gornowicz-Owczarek
Protokolant:	Marta Zdrodowska

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w Ł.

przeciwko D.R.

o zwolnienie spod egzekucji

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 27 listopada 2014r., sygn. akt II C 379/13

1. z m i e n i a zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- oddała powództwo;

- zasądza od powódki na rzecz pozwanego koszty procesu w kwocie 7217 (siedem tysięcy

dwieście siedemnaście) złotych;

- nakazuje pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Gliwicach) kwotę 122 (sto dwadzieścia dwa) złote tytułem kosztów sądowych;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych.

SSA Olga Gornowicz-Owczarek	SSA Jadwiga Galas	SSA Barbara Kurzeja
-----------------------------	-------------------	---------------------

Sygn. akt V ACa 262/15

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka Akcyjna w Ł. w pozwie skierowanym przeciwko D.R. wniosła o zwolnienie od egzekucji wozidła V. (...), o nr seryjnym (...), rok produkcji 2006, stanowiącego własność powodowej spółki, co do którego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim Marek Dyrbuś prowadzi egzekucję wobec (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. w postępowaniu o sygn. akt Km 5783/13 oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim Marek Dyrbuś prowadząc egzekucję wobec (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. w postępowaniu o sygn. akt Km 5783/13 dokonał, w ramach postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku pozwanego D.R., w dniu 6.08.2012 r. zajęcia przedmiotowego wozidła szczegółowo opisanego w pkt. 1 petitum. Powodowa spółka została zawiadomiona o zajęciu jej własności w sposób umożliwiający wezwanie wierzyciela do zwolnienia spod egzekucji z dniem 31.10.2013 r.

Przedmiotowe wozidło jest własnością powodowej spółki i zostało przez nią zakupiony od (...) Sp. z o.o. w P. w dniu 7.12.2012 r. i przekazany (...) Sp. z o.o. w P. na podstawie umowy Leasingu nr (...) z dnia 30.11.2012 r.

Okoliczności towarzyszące zawarciu umowy sprzedaży, szczególności fakt uprzedniej bezproblemowej współpracy ze sprzedawcą w zakresie nabywania wozideł tego samego rodzaj, składane przezeń zapewnienia oraz rzeczywiste władztwo nad sprzedawanym przedmiotem pozwalały na stwierdzenie, iż (...) Sp. z o.o. jest właścicielem spornego przedmiotu a z jego nabyciem nie wiążą się żadne ograniczenia jak również prawa osób trzecich. W związku z powyższym powodowa spółka wystąpiła do pozwanego o wystąpienie z wnioskiem o umorzenie egzekucji, a pełnomocnik wierzyciela w korespondencji e- mailowej odmówił. W tym stanie rzeczy zważywszy na upływ terminu określonego w art. 841 § 3 k.p.c. i niestosowanie się do treści wezwania skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego stało się konieczne i uzasadnione.

Pozwany D.R.w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Gliwicach:

1. zwolnił od egzekucji wozidło V. (...) nr seryjny (...) rok produkcji 2006, zajęte przez Komornika Sądowego przy Sądzie w Wodzisławiu Śląskim Marka Dyrbusia w postępowaniu egzekucyjnym z wniosku pozwanego D.R.(R.) przeciwko (...) Spółce z o.o. pod sygn. Km 5783/12;
2. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 42.345 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w R. kwotę 122 zł tytułem kosztów sądowych.

Wyrok został wydany w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

D.R.jest wierzycielem spółki (...) Sp. z o.o. w P.. W dniu 25.07.2012 r. wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego i postępowanie to prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim Marek Dyrbuś pod sygn. Km 5783/12. W dniu 6.08.2012 r., na wniosek wierzyciela, Komornik na terenie budowy drogi ekspresowej (...) w miejscowości K. dokonał zajęcia wozidła V. (...), o nr seryjnym (...), rok produkcji 2006. Wierzyciel wskazał miejsce położenia wozidła, którego zajęcie nastąpiło bez obecności dłużnika.

W dniu 10.08.2012 r. dłużnik spółka (...) wystosowała do Komornika pismo, w którym informowała go, że nie posiada zobowiązań finansowych w stosunku do D. R. i że zajęte wozy nie są jej własnością. Wskazywała, że było ono własnością spółki (...), ale zostało sprzedane spółce (...) we W.. Do pisma dłużnik dołączył kopię faktur dotyczących sprzedaży wozy z dnia 5.04.2012 r. oraz potwierdzenie zapłaty za fakturę z 4.05.2012 r. i 7.05.2012 r. Komornik poinformował spółkę (...) o zajętych wozach.

Ustalił Sąd Okręgowy, że w dniu 4.06.2012 r. spółka (...) sprzedała przedmiotowe wozy spółce (...) w P.. Na potwierdzenie tej czynności do akt komorniczych została złożona faktura wystawiona 4.06.2012 r. oraz potwierdzenie transakcji z 6.07.2012 r. i 11.07.2012 r.

W dniu 7.12.2012 r. spółka (...) w P. dokonała sprzedaży przedmiotowego wozy (...) S.A. w Ł..

W dniu 14.10.2013 r. (...) S.A. w Ł. zwróciło się do pozwanego D. R. o zwolnienie ruchomości spod egzekucji podnosząc, że samochód ten stanowi własność (...) S.A. i został oddany do odpłatnego używania (...) Sp. z o.o. w G.. Spółka (...) odebrała od dostawcy tj. spółki (...) przedmiotowe wozy w dniu 7.12.2012 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Wodzisławiu Śląskim toczyło się postępowanie w sprawie udaremnienia zaspokojenia wierzyciela D.R. poprzez zbycie wozów marki v.. W trakcie tego postępowania ustalono, że firma (...) nie była właścicielem wozów w chwili ich zajęcia i że zostały one wcześniej sprzedane spółce (...).

W firmie (...) Sp. z o.o. toczyło się również postępowanie sprawdzające Urzędu Skarbowego w P. dotyczące ustalenia rzetelności rozliczeń transakcji sprzedaży i zakupów za II i III kwartał 2012 r., która nie wykazała nieprawidłowości i potwierdzała prawidłową ewidencję transakcji kupna wozów w dniu 4.06.2012 r. od spółki (...).

Czyniąc ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy każdorazowo wskazał dowody, w oparciu o które je poczynił. Podniósł, że dokumenty znajdujące się w aktach postępowania komorniczego Km 5783/12 co do zasady przez strony nie były kwestionowane.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków A. Ł., J. M., W. B., J. Z. i A. K., albowiem uznał, że przeprowadzenie tych dowodów stało się zbędne w świetle przeprowadzonych dowodów z dokumentów.

W tak poczynionych ustaleniach zważył Sąd Okręgowy, że powództwo jest uzasadnione.

Podniósł, że bezspornym jest, że do zajęcia przedmiotowego wozy doszło w toku postępowania egzekucyjnego przeciwko spółce (...) w dniu 5.08.2012 r., a w tej dacie spółka (...) nie była już właścicielem wozy V. (...), o nr seryjnym (...), rok produkcji 2006, albowiem w kwietniu 2012 r. zostało ono sprzedane spółce (...). Spółka (...) poinformowała o tym Komornika w piśmie z 10.08.2012 r.

Przytoczył Sąd Okręgowy przepis art. 841 k.p.c. i podniósł, że w niniejszej sprawie dłużnik nie zaprzeczał prawu powoda. Stwierdził Sąd, że zgodnie z art. 841 § 3 k.p.c. powództwo o zwolnienie przedmiotu spod egzekucji można wnieść w terminie 1 miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa. Termin ten został zachowany.

Uznał Sąd Okręgowy, że skoro w dacie wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko spółce (...) przez D.R., jak i w dacie zajęcia wozy spółka (...) nie była jego właścicielem, zostały spełnione przesłanki z art. 841 § 1 k.p.c., bowiem poprzez zajęcie ruchomości powoda zostało naruszone jego prawo własności i powództwo musiało zostać uwzględnione.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. pozwany D. R. jako przegrywający proces został obciążony obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów procesu 42.345 zł (35.145 zł – opłata od pozwu i 7.200 zł – kosztów zastępstwa procesowego) oraz obciążony kosztami sądowymi w kwocie 122 zł (zwrot kosztów dojazdu świadków).

Wyrok zaskarżył apelacją pozwany, w całości, i zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

1. art. 6 k.c. poprzez uznanie, że powódka wykazała fakty, z których wywodzi skutki prawne;

2. art. 169 § 1 k.c. poprzez uznanie, że powódka działała w dobrej wierze i korzysta z ochrony z chwila objęcia rzeczy w posiadanie w sytuacji, gdy de facto nie doszło do objęcia rzeczy w posiadanie, a tym samym brak jest możliwości przyjęcia domniemania dobrej wiary;

II. naruszenie przepisów prawa procesowego, a to:

1. art. 848 k.p.c. przez przyjęcie, że nie istnieje w sprawie możliwość dalszego prowadzenia egzekucji w stosunku do zajętego wozidła,

2. art. 233 k.p.c. przez przyjęcie, że:

1. powódka korzysta z ochrony jako nabywca w dobrej wierze, podczas gdy w dacie zajęcia przedmiotowego wozidła tj. w dniu 5 sierpnia 2012 r. ani wierzyciel, ani komornik nie posiadali wiedzy o fakcie jego sprzedaży na rzecz (...) Sp. z o.o., pomimo tego, że sprzedaż nastąpiła już w kwietniu 2012r.,

2. groźby słowne kierowane przez W. B. wobec Komornika Sądowego Marka Dyrbusia w celu wymuszenia zwolnienia przedmiotowego wozidła spod egzekucji nie niweczą dobrej wiary powódki, naruszając tym kryteria oceny i dopuszczając się:

1) błędów logicznego rozumowania,

2) sprzeczności oceny z doświadczeniem życiowym,

3) braku wszechstronności,

4) pominięcia konkretnych dowodów, a to:

a) zeznań Komornika Sądowego Marka Dyrbusia, świadków A. N. i P. P.,

b) dowodu z akt II C 3/13, a w szczególności z treści zeznań świadka A. Ł. z dnia 4 czerwca 2014r., które prowadzą do odmiennych wniosków, albowiem z dowodów tych jednoznacznie wynika, że dokonywany ciąg transakcji: (...) - (...) - (...) - (...) był dokonywany wyłącznie poprzez sporządzenie i wygenerowanie dokumentów bez przeniesienia posiadania rzeczy na którymkolwiek etapie wskazanych transakcji;

III. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez przyjęcie, że:

1. (...) Sp. z o.o. odebrała od (...) Sp. z o.o. przedmiotowe wozidło w dniu 7 grudnia 2012 r.,

2. doszło do objęcia w posiadanie przedmiotowego wozidła przez powódkę,

wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa w całości;

2. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację pozwanego Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja podlegała uwzględnieniu, choć nie z przyczyn w niej podniesionych.

Otóż, zgodnie z art. 841 § 3 k.p.c. powództwo interwencyjne można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych – co na gruncie rozpoznawanej sprawy nie występuje.

Sąd Okręgowy ustalił, że powódka w dniu 14 października 2013 r. zwróciła się do pozwanego o zwolnienie zajętego wozidła, objętego sporem, spod egzekucji, podnosząc, że stanowi ono jej własność. W części zważającej stwierdził Sąd Okręgowy, że termin z art. 841 § 3 k.p.c. został zachowany.

Tego stanowiska Sąd Apelacyjny nie podziela.

Jak wynika z dokumentów zgromadzonych w sprawie związkowej II C 3/13 Sądu Okręgowego w Gliwicach, a to pisma powódki z daty 14 października 2013 r. (k: 256 – 257), zatytułowanego „wniosek o zwolnienie ruchomości spod egzekucji” i maila (k: 254-255), powódka w/w pismem z 14.10.2013 r. zwrócił się do pozwanego o złożenie Komornikowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 5783/12 oświadczenia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego oraz „pisma powódce w terminie pozwalającym na uniknięcie konieczności wytoczenia w trybie art. 841 k.p.c. powództwa przeciwegzekucyjnego, to jest do dnia 31 października 2013 r.”.

Jak wynika z maila pełnomocnika wierzyciela – pozwanego, ten nie wyraził zgody na zwolnienie spornego wozidła spod egzekucji.

Powyższe dokumenty zostały dołączone do pozwu w rozpoznawanej sprawie i znajdują się na kartach 25-26 i 23-24 i zostały zawnioskowane na potwierdzenie faktu wystąpienia do wierzyciela z wnioskiem o zwolnienie wozidła spod egzekucji (k: 3 akt).

Powództwo zostało wytoczone w dniu 19 listopada 2013 r., o czym świadczy data stempla pocztowego na kopercie (k: 42).

Uwzględniając powyższe Sąd Apelacyjny ustala, że najpóźniej w dacie sporządzenia wniosku o zwolnienie ruchomości spod egzekucji, to jest 14 października 2013 r. powódka wiedziała o naruszeniu jej prawa i była to rzeczywista, faktyczna wiedza o zajęciu jej ruchomości.

Jak wynika z materiału zgromadzonego w sprawie sporne wozidło zostało zajęte na terenie budowy drogi ekspresowej (...), na wniosek wierzyciela, w dniu 6 sierpnia 2012 r., oznaczone taśmą. Powódka nabyła sporne wozidło w dniu 7 grudnia 2012 r., zatem w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Choć sprzedawca (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P., w toku toczącego się postępowania o zwolnienie spod egzekucji innych wozideł, w sprawie z powództwa w dniu 4 września 2012 r. (k: 20 akt II C 3/13 Sądu Okręgowego w Gliwicach) zbył sporne wozidło (art. 192 pkt 3 k.p.c.), nabywca – powódka w toku tego postępowania wytoczyła powództwo w rozpoznawanej sprawie.

Mając te okoliczności na uwadze w ocenie Sądu Apelacyjnego należało przyjąć, że najpóźniej w dacie 14 października 2013 r. (to jest w dacie, w której sporządzono wniosek do wierzyciela – pozwanego o zwolnienie wozidła spornego spod egzekucji) powódka posiadała rzeczywistą (faktyczną) wiedzę o naruszeniu jej prawa. Zatem, wytoczenie powództwa w dniu 19 listopada 2013 r. oznacza, że miesięczny termin z art. 841 § 3 k.p.c. upłynął bezskutecznie w dniu 14 listopada 2013 r. (art. 112 k.c.).

Termin z art. 841 § 3 k.p.c. jest terminem prawa materialnego i nie podlega przywróceniu. Uchybienie temu terminowi skutkuje oddaleniem powództwa bez potrzeby oceny jego merytorycznej zasadności.

Powódka, co wynika z treści pisma z 14.10.2013 r., należy przyjąć, iż z powyższego zdawała sobie sprawę, skoro wnosząc o uwzględnienie jej wniosku celem uniknięcia wytaczania powództwa z art. 841 k.p.c. wskazała datę „to jest do dnia 31 października 2013 r.” (k: 25).

Uwzględniając powyższe apelacja podlegała uwzględnieniu (art. 386 § 1 k.p.c.). Nie zachodzi potrzeba odnoszenia się do zarzutów apelacyjnych, skoro fakt uchybienia terminowi z art. 841 § 3 k.p.c. powodował bezwzględną konieczność oddalenia powództwa.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2.1.2, § 6.7) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Powódka przegrała spór i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu obciążają ją koszty przeciwnika procesowego, które ograniczają się do kosztów zastępstwa procesowego.

O kosztach sądowych – wydatkach orzeczono na podstawie art. 113.1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. Nr 90, z 2010 r., poz. 594, z późn. zm.).

O kosztach postępowania apelacyjnego, które ograniczają się do kosztów zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 2.1.2, § 6.7) w zw. z § 12.1.2) rozporządzenia wskazanego wyżej.

SSA Olga Gornowicz-Owczarek	SSA Jadwiga Galas	SSA Barbara Kurzeja
-----------------------------	-------------------	---------------------